

Podstawy hotelarstwa i usługi dodatkowe

Witold Drogoń, Bożena Granecka-Wrzosek

Kwalifikacja T.12.3

Podręcznik do nauki zawodu

TECHNIK HOTELARSTWA

Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia w zawodzie na podstawie opinii rzeczoznawców: **mgr Małgorzaty Brudzyńskiej, mgr inż. Aldony Anny Kleszczewskiej, mgr inż. Aldony Liszki.**

Typ szkoły: **technikum.**

Zawód: **technik hotelarstwa.**

Kwalifikacja: **T.12. Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie.**

Część kwalifikacji: **3. Organizacja usług dodatkowych w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie.**

Rok dopuszczenia **2013.**

Podręcznik szkolny dotowany przez **Ministra Edukacji Narodowej.**

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne sp. z o.o.
Warszawa 2013

Wydanie II (2014)

ISBN 978-83-02-13632-0

Opracowanie merytoryczne i redakcyjne: **Tomasz Kompanowski** (redaktor koordynator)

Konsultacje: **dr Piotr Dominik**

Redakcja językowa: **Hanna Kus, Grażyna Gawryłow**

Tłumaczenie podstawowych pojęć: **Olga Dowgird** (język angielski),

Joanna Długokęcka (język niemiecki)

Redakcja techniczna: **Maria Dylewska**

Projekt okładki: **Grafos**

Projekt graficzny: **Dominik Krajewski**

Opracowanie graficzne: **Krzysztof Płuciennik**

Fotoedycja: **Agata Bażyńska**

Mapy: **Łukasz Król**

Skład i łamanie: **Andrzej Nosal „nice”**

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

00-807 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 96

Tel.: 22 576 25 00

Infolinia: 801 220 555

www.wsip.pl

Druk i oprawa: CGS Drukarnia Sp. z o.o.

Publikacja, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, abyś przestrzegał praw, jakie im przysługują. Jej zawartość możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym. Ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy cudzą własność i prawo.
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

Wstęp.....	7
1. Podstawowe pojęcia z zakresu turystyki. Historia turystyki	
1.1 Podstawowe pojęcia i definicje z zakresu turystyki	9
1.2 Zarys historii rozwoju turystyki	15
1.2.1. Etapy rozwoju turystyki światowej	15
1.2.2. Zarys historii turystyki w Polsce	17
2. Czynniki i kierunki rozwoju współczesnej turystyki	
2.1 Przegląd czynników wpływających na rozwój turystyki	22
2.2 Motywy podróżowania jako czynnik stymulujący rozwój turystyki i hotelarstwa	27
3. Klasyfikacja turystyki. Polskie i światowe organizacje turystyczne	
3.1 Formy i kategorie turystyki według Światowej Organizacji Turystyki Narodów Zjednoczonych (UNWTO)	31
3.2 Organizacje turystyczne	33
4. Rodzaje turystyki i turystów	
4.1 Funkcje turystyki	37
4.2 Rodzaje turystyki	41
4.3 Typologia turystów	46
5. Historia hotelarstwa	
5.1 Zarys historii hotelarstwa na świecie	49
5.2 Zarys historii hotelarstwa w Polsce	53
5.3 Prekursorzy współczesnego hotelarstwa	57
6. Baza noclegowa – kategoryzacja i klasyfikacja	
6.1 Ustawa o usługach turystycznych	62
6.2 Kategoryzacja obiektów hotelarskich	64
6.3 Klasyfikacja obiektów świadczących usługi hotelarskie	69
6.3.1. Klasyfikacja bazy noclegowej według UNWTO	69
6.3.2. Klasyfikacja bazy noclegowej według <i>Ustawy o usługach turystycznych</i>	71
6.3.3. Klasyfikacja bazy noclegowej według GUS-u	71
6.3.4. Inne kryteria klasyfikacji	74
6.3.5. Przegląd wybranych rodzajów obiektów hotelarskich	76
7. Stan i struktura hotelarstwa polskiego	
7.1 Baza noclegowa w Polsce i jej wykorzystanie	80
7.1.1. Wykorzystanie bazy noclegowej	82
7.1.2. Rozmieszczenie zasobów bazy noclegowej	82
7.1.3. Porównania międzynarodowe	90
7.2 Gestorzy bazy noclegowej w Polsce	90

7.3	Kierunki rozwoju hotelarstwa polskiego i światowego	93
7.3.1.	Warunki rozwoju hotelarstwa	93
7.3.2.	Kierunki rozwoju hotelarstwa w Polsce	93
7.3.3.	Kierunki rozwoju hotelarstwa światowego	96

8. Współczesne systemy i sieci hotelowe w Polsce i na świecie

8.1	Podstawowe pojęcia i definicje	98
8.2	Historia i charakterystyka MSH działających na rynkach światowych	99
8.3	Hotele systemowe w Polsce	104
8.4	Największe na świecie systemy hotelarskie	106
8.5	Rozmieszczenie terytorialne hoteli systemowych w Polsce	112
8.6	InterContinental Hotels Group (IHG). Krótka charakterystyka największego systemu hotelowego na świecie	113

9. Piony funkcjonalne współczesnego hotelu

9.1	Dyrekcja, kierownictwo, administracja. Komórki funkcjonalne i pomocnicze	118
9.2	Otoczenie	119
9.3	Budynek lub zespół budynków	122
9.4	Recepcja (hall hotelowy)	123
9.5	Komunikacja wewnętrzna w obiekcie hotelarskim	124
9.6	Część mieszkalna i służba pięt	125
9.7	Zespół gastronomiczny	127
9.8	Zespół rekreacyjno-wypoczynkowy	128
9.9	Zespół handlowo-usługowy	129
9.10	Zespół wielofunkcyjny	130

10. Schemat organizacyjny w hotelu

10.1	Podstawowe wiadomości	133
10.2	Rodzaje struktur organizacyjnych	135
10.3	Celowość i racjonalność struktury	136
10.4	Podstawowe komórki organizacyjne w hotelu	137
10.5	Schemat opisu stanowiska pracy	138
10.6	Systemy organizacyjne w hotelarstwie	140
10.7	Schemat organizacyjny – przykłady	141

11. Przystosowanie obiektu hotelarskiego do obsługi osób niepełnosprawnych

11.1	Pojęcie osób niepełnosprawnych	145
11.2	Rodzaje niepełnosprawności	146
11.3	Prawo a niepełnosprawność	147
11.4	Kryteria dostępności obiektu hotelarskiego dla osób niepełnosprawnych	150
11.5	Bariery w obiektach hotelarskich, które napotykają osoby niepełnosprawne poruszające się za pomocą wózka inwalidzkiego	150
11.6	Przystosowanie obiektu hotelarskiego do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku	151
11.7	Przystosowanie obiektu hotelarskiego do potrzeb osób z niepełnosprawnością narządu słuchu	153
11.8	Przystosowanie poszczególnych zespołów funkcjonalnych hotelu do obsługi osób niepełnosprawnych	153

12. Standaryzacja obiektów hotelarskich. Organizacje hotelarskie

12.1 Standaryzacja obiektów hotelarskich	164
12.1.1. Podstawowe pojęcia i definicje	164
12.1.2. Metody oceniania jakości usług hotelarskich i sposoby oddziaływania na ich poziom	165
12.2 Organizacje hotelarskie	176

13. Usługi hotelarskie

13.1 Podstawowe pojęcia i definicje	179
13.2 Cechy usług hotelarskich	182
13.3 Czynniki decydujące o poziomie usług obiektu	183
13.4 Podział usług hotelarskich	185
13.5 Usługa hotelarska i regulacje prawne	188
13.6 Potrzeby człowieka a usługi hotelarskie	190

14. Współpraca obiektów hotelarskich z biurami podróży

14.1 Rodzaje umów między hotelami a biurami podróży	192
14.2 Kodeks postępowania praktycznego	193
14.3 Rola informacji turystycznej w obiektach hotelarskich	198
14.4 Hotel i pilot wycieczek	200
14.5 Hotel i przewodnik turystyczny	201
14.6 Hotel i przewoźnik	202

15. Usługi hotelarskie w środkach transportu

15.1 Usługi hotelarskie w transporcie kolejowym	203
15.2 Usługi hotelarskie w transporcie morskim	206
15.3 Usługi hotelarskie w transporcie lotniczym	209
15.4 Specyficzne rodzaje zakładów hotelarskich w środkach transportu lądowego i wodnego	211

16. Usługi dodatkowe – podstawowe wiadomości

16.1 Podział usług dodatkowych	212
16.2 Zakres usług dodatkowych w obiektach hotelarskich	215
16.2.1. Usługi dla biznesu	216
16.2.2. Usługi rekreacyjne i sportowe	218
16.2.3. Usługi rehabilitacyjne	219
16.2.4. Usługi odnowy biologicznej SPA i wellness	220
16.2.5. Usługi w zakresie opieki nad dziećmi	224
16.2.6. Usługi specjalne	226

17. Technika przygotowania usług dodatkowych do sprzedaży i realizacji

17.1 Przygotowanie oferty	230
17.1.1. Zasady tworzenia oferty usług dodatkowych	230
17.2 Sposoby prezentowania i promocja oferty	233
17.2.1. Zasady i formy przyjmowania zamówień na usługi dodatkowe	236

17.3	Sprzedaż usług dodatkowych	237
17.3.1.	Przygotowanie i sprzedaż pakietów usług	237
17.3.2.	Zasady odpłatności za usługę	238
17.3.3.	Sposób obliczania ceny za usługę w składanej ofercie. Kosztorys i kalkulacja. Faktura	238
17.4	Dokumentacja zamówień i realizacji usług dodatkowych na przykładzie usług dla biznesu	243
17.5	Przyjęcie usługi do realizacji i procedury świadczenia usług dodatkowych	257
17.6	Procedury i instrukcje	259

18. Wyposażenie niezbędne do świadczenia usług hotelarskich

18.1	Instalacje i urządzenia techniczne w obiektach hotelowych	268
18.2	Urządzenia związane z bezpieczeństwem gości	272

19. Ochrona środowiska, ochrona ppoż. i BHP

19.1	Ochrona środowiska	277
19.2	Ochrona przeciwpożarowa	278
19.3	Przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	279
	Załączniki	282
	Wykaz podstawowych pojęć w językach polskim, angielskim i niemieckim	297
	Bibliografia	300
	Przepisy prawne	301
	Polecane strony internetowe	302